

HE TŪTOHI HĀTEPE MŌ AOTEAROA

Hei whakaahua tēnei Tūtohi i te herenga ki te whakarite tikanga e whakapono ai ngā tāngata o Aotearoa ki te āhua o te whakamahinga a ngā tari kāwanatanga i tēnei mea te hātepe. Ko tēnei Tūtohi tētahi o ngā ara e whakakitea nei e te kāwanatanga tōna hiahia kia whitikia ana mahi e te rā, kia ū ki ōna whāinga here, mō te whakamahi raraunga. Ahakoa tērā, e kore e taea te whakatutuki katoa i konei ētahi atu āhuatanga hira, pēnei i te Rangatiratanga Raraunga Māori, ina hoki, he kaupapa matatini ēnei, me motuhake anō te wānanga.

Te Herenga:

E mārama ana tō mātou whakahaere ka pā ngā whakatau, he whakamahi hātepe kei muri, ki ngā tāngata o Aotearoa. E herea ana mātou kia aromatawai i te pānga o ngā whakatau, he whakamahinga i ā mātou hātepe te pūtake. E herea ana anō hoki mātou ki te hoatu i ngā herenga o te Tūtohi Hātepe, i raro anō i ngā ārahitanga o te whakatauranga tūraru i āta tautohutia.

Ngā Herenga Tūtohi Hātepe:

KIA WHITIKIA E TE RĀ

Kia whitikia tonutia e te rā, mā te āta whakamārama he pēhea ngā whakatau i pāngia ai e ngā hātepe. Ka uru pea ki tēnei:

- » Te mārama kehokeho te reo whakamārama hei tuhi i te hātepe,
- » Kia whakawāteatia nuitia he mōhiotanga mō ngā raraunga me ngā tukanga e wātea ana (hāunga anō ngā wāhi e aukatingia ai tēnei e te ture),
- » Te whakaputa mōhiotanga mō te kohikohi, te whakapūmau me te rokiroki i ngā raraunga.

TE KŌTUITANGA

- Me mātua hora tētahi painga tūmatanui mārama mā ngā herenga Tiriti mā te:
 - » Whakapūmau i tētahi tirohanga Ao Māori ki roto i te whakawhanaketanga me te whakamahinga hātepe, kia hāngai ki ngā mātāpono o Te Tiriti o Waitangi.

NGĀ TĀNGATA

- Me arotahi ki te tangata mā te:
 - » Tautohu me te āta whakapiri atu ki ngā tāngata, ki ngā hapori me ngā rōpū ka whai pānga pea ki ngā hātepe, me te kōrerorero ki ērā kua pāngia e taua whakamahinga.

TE RARAUNGA

- Me āta whakarite kia tika te raraunga hei whakamahina mā te:
 - » Noho mārama ki ōna taupā,
 - » Tautohu me te whakahaere i te kawenga hē.

TE TŪMATAITINGA, TE MATATIKA ME NGĀ TIKA TĀNGATA

- Me whakaū kia tiakina te tūmataitinga, te matatika me ngā tikanga tangata nā te:
 - » Arotake pūputu i ngā hātepe kia aromatawaia ngā hua tē hiahiatia, me te mahi i ngā mahi e tika ana i muri.

TE TIROTIRO A TE KANOHI TĀNGATA

- Me noho anō he kanohi tangata hei rangatira mā te:
 - » Whakaingoa i tētahi wāhi whakapāngā atu mā ngā pātai a te iwi mō ngā hātepe,
 - » Hoatu ara hei wero atu, hei pīra rānei ki ngā whakatau he hātepe te pūtake,
 - » Āta whakamārama i te wāhi ki te tangata i roto ngā whakatau he hātepe te pūtake.

He mea waitonu nā:

Tumu whakarere: *Aholaw Coster* Āpiha Tūmataitinga Matua: *M. J. Mull* Kaiwhakahaere Matua mō te hātepe:

Whakahaere: Ngā Pirihimana o Aotearoa

Te Rā: 25 Mahuru 2020

Z. Johnson